

Nog drie Lochemse Fortuinen overleefden de oorlog niet. De vader van Arthur, Mozes, ontlied deportatie door onder te duiken in Apeldoorn, waar hij in 1944 overleed, 81 jaar oud. Hij en zijn vrouw zijn later herbegraven in Wassenaar; op de grafsteen worden ook **Arthur** en zijn gezin herdacht. Ook de verre Lochemse verwanten **Louis Fortuin** (1875, Lochem - 1943, Sobibor), koopman, H.Postelweg 17 en **Salomon Fortuin** (1877, Lochem - 1943, Auschwitz), vertegenwoordiger, Markt 20, kwamen niet terug uit Polen. Daarmee was de familie Fortuin volledig uit Lochem verdwenen; slechts enkele familieleden die al voor de oorlog Lochem hadden verlaten, overleefden de oorlog.

Klein Azink 6
7214 CA Epse
info@stolpersteinelochem.nl
Triodos NL92 TRIO 0788783564

Walderstraat 8 Lochem

Opdat we hen niet vergeten:

Abraham (Arthur) Fortuin (49 jaar),
vermoord 31 oktober 1943
in Oost-Europa

Rosette Fortuin-Vleeschhouwer (43 jaar)
Vermoord 5 november 1942
In Auschwitz

Mozes Abraham Fortuin (22 jaar),
vermoord 28 februari 1943
in Dorohucza

Herman Ezra Fortuin (22 jaar),
Vermoord 14 mei 1943
in Sobibor

Mirjam Rachel Fortuin (17 jaar),
vermoord 5 november 1942
in Auschwitz

Jacob Juda Fortuin (10 jaar),
vermoord 5 november 1942
in Auschwitz

De geschiedenis begint bij **Abraham Mozes Fortuin** (1844, Lochem), koopman en winkelier en prominent lid van de Joodse gemeenschap in Lochem. Hij was parnassijn (bestuurder) en gedurende een halve eeuw voorzitter van de Israëlitische gemeente en één van de initiatiefnemers tot de bouw van een nieuwe synagoge in 1865.

Daarnaast was hij vele jaren lid van de gemeenteraad en geruime tijd wethouder. 'Zijn' ambtenaren droegen hem op handen, want hij bleef heel loyaal naar hen.

Abraham Mozes trouwde **Rosette Cohn**. Uit hun huwelijk werd geboren **Mozes Fortuin**, die trouwde met **Marianne van Gelder**. Zij kregen drie kinderen, **Abraham** (1893), die zich **Arthur** liet noemen, **Reini Caroline** (1894) en **Ernst Otto** (1920). De steenlegging die wij op 28 september 2022 organiseren voor Arthur, Rosette, Mozes Abraham, Herman Ezra, Rachel Mirjam en Jacob Juda, heeft betrekking op Arthur en zijn gezin.

Abraham Mozes begon in 1898 aan de Walderstraat 8 een atelier waar hij elastieken bretels, jarretels en sokophouders maakte. De familie woonde ernaast op nummer 6. Het atelier - of de 'fabriek', zoals zij het zelf noemden - bood werk aan zeker tien naaisters met moderne trapnaaimachines en ook nog eens aan allerlei thuisnaaisters. Vertegenwoordigers bezochten per fiets de grote winkels en sloten contracten af, zoals met modehuis Gerzon. Abraham Mozes overleed in 1915 en zijn zoon **Mozes** nam de fabriek over.

Halverwege de twintiger jaren traden er veranderingen op in de vennootschap: **Arthur** (geboren Abraham) werd in 1926 procuratiehouder en kreeg daarmee de dagelijkse leiding. **Mozes** bleef wel vennoot in de fabriek, maar verhuisde in 1929 naar Hilversum, waar ook dochter **Reina** woonde.

Arthur trouwde in 1920 met **Rosette Vleeschhouwer**. Het echtpaar kreeg vier kinderen: de tweeling **Mozes Abraham** en **Herman Ezra**, **Mirjam**

Rachel en **Jacob Juda**. Zij woonden eerst in één van de panden van Bella Vista, Stationsweg 24, waarna zij zich vestigden in Walderstraat 8.

Mozes en zijn vrouw **Marianne van Gelder** zijn op enig moment weer uit Hilversum teruggekeerd en hebben op Markt 25 gewoond.

De bretelfabriek van **Arthur** kende pieken en dalen. Ook de crisis uit de jaren dertig liet sporen na. De werkloosheid, die zich aandienende, leidde tot een aanzienlijk verlies van omzet en arbeid bij de bretelfabriek.

Dat viel echter in het niet bij het lot dat de familie trof in de Tweede Wereldoorlog. In 1941 werd de fabriek door de Duitse bezetters onder bewindvoering gesteld 'op grond van de Verordening (...) betreffende de verwijdering van joden uit het bedrijfsleven'. De Fortuins werden hun fabriek uitgezet; het jaar daarop stierf Athurs moeder, **Marianne van Gelder**. Het ergste moest natuurlijk nog komen: de plaquette aan de synagoge geeft aan dat het hele gezin Fortuin - naast Arthur (Abraham) zijn vrouw Rosette Vleeschhouwer en hun kinderen Mozes Abraham, Herman Ezra, Mirjam Rachel en Jacob Juda - tijdens de oorlog is afgevoerd en vermoord. Sommigen van hen in Auschwitz, anderen in Sobibor en Arthur zelf in onbestemd 'Midden Europa'.